

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING till Landstinget med förslag till landskapslag angående ändring av 2 och 5 §§ landskapslagen om sysselsättningspolitiska konjunkturlån till företag.

Landskapslagen om sysselsättningspolitiska konjunkturlån till företag syftar till att under lågkonjunktur upprätthålla sysselsättningen vid sådana företag som i ett normalt konjunkturläge står på en företagsekonomisk fast grund. Detta syfte har man velat ernå genom att bevilja dylika företag lån ur landskapets medel.

Regeringen har till riksdagen avgivit en proposition nr 176/77 med förslag till ändring av rikslagen om sysselsättningspolitiska konjunkturlån till företag. Denna proposition ansluter sig till propositionen angående statsförslaget för år 1978 och är avsedd att behandlas i samband därmed. Förlängningen av tiden för återbetalningen av konjunkturlån är nämnd i regeringens principbeslut om målsättningen för den ekonomiska politiken, om verksamhetslinjerna och om ekonomiska stimulansåtgärder för den närmsta framtiden. Avsikten är att rikslagen skall träda i kraft vid ingången av år 1978. Stadgandena om friår och återbetalningstid är dock avsedda att tillämpas också på konjunkturlån som har beviljats innan lagen träder i kraft.

Enligt gällande landskapslag (44/77) kan lån beviljas endast till företag, vars arbetskraft hotas av permittering eller vid vilket permitteringar redan förekommit. Lagen föreslås i enlighet med propositionen bli ändrad så, att konjunkturlån kan beviljas även sådana företag som förbinder sig att omedelbart anställa arbetstagarna eller en del av dem vid företag som upphör med sin verksamhet. Härigenom skulle arbetarnas anställning bättre kunna tryggas vid företag som upphör med sin verksamhet, om åtgärden av sysselsättningspolitiska skäl anses ändamålsenlig.

Konjunkturlånens nuvarande återbetalningstid om tre år och den ränte- och amorteringsfria tiden som omfattar det första året föreslås vardera förlängda med ett år, alltså till fyra respektive två år.

Detaljmotivering

2 §. Enligt paragrafens 1 mom. kan lån beviljas företag inom vissa uppräknade branscher, om företagen annars skulle tvingas att temporärt avskeda eller permittera arbetskraft eller övergå till förkortad arbetsvecka. I en del fall kan ombyte av företagets ägare eller byte av bransch bli en förutsättning för att sysselsättningen skall kunna upprätthållas. Med tanke på dylika fall borde landskapslagen ändras så, att konjunkturlån av särskilda skäl skulle kunna beviljas också sådana företag som förbinder sig att anställa arbetstagarna eller en del av dessa vid företag som upphört med sin verksamhet eller väsentligt inskränkt verksamheten. "Särskilda skäl" till beviljande av lån i dylika fall vore framför allt det, att de arbetstagare som avskedas icke skulle kunna få nya arbetsplatser på sina hemorter, utan bli arbetslösa. Härvid skulle man vara nödsakad att trygga deras utkomst genom arbetslöshetsersättning. Såsom en ytterligare förutsättning för beviljande av konjunkturlån i dessa fall kunde man uppställa krav på att det nya företaget skall sysselsätta arbetstagarna i de utrymmen inom vilka de arbetat hos det nedlagda företaget.

5 §. Enligt paragrafens 1 mom. är lån som beviljats företag med stöd av denna lag ränte- och amorteringsfritt under det första låneåret. Enligt samma lagrum skall lånet, inklusive den ränta om sju procent som räknas från ingången av lånetidens andra år, återbetalas genom lika stora avkortningsrater under de två år som följer på det första låneåret. Emedan utsikterna för den ekonomiska utvecklingen försämrats sedan landskapslagen tillkom och lågkonjunkturen befaras bli långvarigare än beräknat, är det påkallat att också justera återbetalningstiden för konjunkturlånen och antalet friår. Om återbetalningstiden icke förlängs och antalet friår icke ökas, kan återbetalningen av lån ge upphov till oskäligen svårigheter och föranleda permitteringar och uppsägningar, vilka man vid beviljandet av konjunkturlån just velat undvika. Av denna anledning föreslås en sådan ändring av landskapslagen, att antalet friår ökas från ett till två och återbetalningstiden förlängs från tre till fyra år.

I fråga om återbetalningen av konjunkturlån är det ändamålsenligt att behandla alla företag lika, oberoende av när de lyft sina lån. Därför föreslås att den ändrade landskapslagen vad återbetalningen beträffar skulle äga tillämpning jämväl på lån som beviljats före den ändrade landskapslagens ikraftträdande. I så fall skulle antalet friår och lånetiden bli densamma för alla lån som beviljats med stöd av landskapslagen om sysselsättningspolitiska konjunkturlån till företag.

Med hänvisning till det anförda förelägges Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av 2 och 5 §§ landskapslagen om sysselsättningspolitiska konjunkturlån till företag.

I enlighet med landstingets beslut ändras 2 § 1 mom. och 5 § 1 mom. landskapslagen den 23 maj 1977 om sysselsättningspolitiska konjunkturlån till företag (44/77) som följer:

2 §.

Lån kan beviljas industri-, arbetsrörelse-, turist-, fiskeri-, fiskodlings-, handelsträdgårds-, plantskole-, pälsdjurs- och torvproduktionsföretag, som äger förutsättningar för en lönsam verksamhet, men vars arbetsbetingelser försvagats av de ekonomiska konjunkturerna till den grad att företaget, såvida lån som avses i denna lag icke beviljas, skulle tvingas att temporärt avskeda eller permittera arbetskraft eller övergå till förkortad arbetsvecka. Lån kan av särskilda skäl beviljas även sådant företag inom här nämnd bransch, vilket äger förutsättningar för lönsam verksamhet och vilket från företag som upphört med eller väsentligt inskränkt sin verksamhet i regelbundet arbete övertar de uppsagda eller avskedade arbetstagarna eller en del av dem.

- - - - -

5 §.

Lån som företag beviljats med stöd av denna lag är under de två första låneåren ränte- och amorteringsfritt. Lånet inklusive den årliga räntan om sju procent, som räknas från ingången av lånetidens tredje år, skall återbetalas genom lika stora annuiteter under de två år som följer på det andra låneåret.

- - - - -

Stadgandena i lagens 5 § 1 mom. tillämpas även på i denna lag avsedda lån som beviljats före lagens ikraftträdande.

Mariehamn, den 17 november 1977

L a n t r å d

Lagberedningssekreterare

Alarik Häggblom
Alarik Häggblom
Börje Wikström
Börje Wikström.